

Posudek diplomové práce na téma „Zákaz rasové diskriminace v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva“ předložené Sabinou Falteiskovou

Předložená diplomová práce v rozsahu 58 stran byla dokončena 22. září 2014.

I. Zvolené téma diplomové práce je věnováno zákazu diskriminace z rasových důvodů ve světle judikatury ESLP. Už z toho důvodu je toto téma aktuální. Nad to věcná i časová stránka dané problematiky vyžadovala od autorky rozbor nejnovějších stanovisek soudu k možnému porušení relevantních ustanovení ÚLPZS včetně příslušných dodatkových protokolů.

II. Kvalifikované zpracování problematiky mezinárodněprávně normovaného zákazu rasové diskriminace vyžadovala hlubší teoretický přístup k tématu obecně (tj. výkladu jeho obsahu a významu poskytovaného jinými vědními obory), a v rovině mezinárodního práva lidských práv zejména. K ocenění je v tomto směru autorčin kvalifikovaný exkurz do teorie filosofie práva. Více pozornosti by si nicméně zasloužil rozbor samotného zákazu diskriminace z rasových důvodů jako takových a to už proto, že je v pozitivněprávní úpravě výslovně uváděn nejen v rovině smluvní, ale i v úpravě obyčejové. Je ke škodě věci, že některé její projevy (apartheid) autorka v práci opomíjí. K této otázce by se proto mohla vyjádřit v ústní obhajobě.

Větší pozornost by si, z hlediska vstupních údajů a jejich zpracování, zasloužila i sama kazuistika. A to především Výboru pro odstranění rasové diskriminace, která, i když není nikterak rozsáhlá, významnou měrou přispívá k obohacení mezinárodního standartu zákazu rasové diskriminace a sám Evropský soud ji ve svém rozhodování respektuje.

Zvolená metoda zpracování v zásadě odpovídá danému tématu. Nicméně převážně deskriptivní, značně plochý přístup k relevantním dokumentům OSN přináší jen malou hodnotu z hlediska zkoumané problematiky. Výjimkou je v tomto směru pouze podrobnější výklad rovnosti a zákazu rasové diskriminace v právu EU.

III. Cíl práce, jak jej autorka prezentuje v úvodu, je formulován značně obecně: „...uvést zakotvení zákazu rasové diskriminace v nejdůležitějších mezinárodněprávních dokumentech přijatých v průběhu 20. století se zvláštním zaměřením na regionální úpravu... (str. 1).“ Tím je do značné míry determinován i celkový charakter elaborátu, který ze všeho nejvíce trpí přílišnou obecností. S ohledem na cíl práce je příliš skromný i počet zkoumaných judikátů kontrolních mechanismů lidskoprávních instrumentů a zejména pak judikátům ESLP. Malá pozornost je pak věnovaná specifické povaze článku 14 Úmluvy, kde by byla na místně komparace s příslušnými hmotněprávními ustanoveními relevantních lidskoprávních dokumentů přijatých na půdě OSN. Skromná je i autorčina volba

využitých sekundárních pramenů. Nedostatečně je zastoupena zahraniční literatura. Zcela chybí pohled nauky na konkrétní ustanovení (čl. 14 Úmluvy) a na jeho vazbu na relevantní hmotněprávní ustanovení akcentovaná v rozsudcích soudu ESLP. Relevantní je například ustanovení upravující ponižující zacházení a trestání, svobodu vyjadřování, manželství a imigrační problematiku, jakož i akty soukromé a veřejné diskriminace. V této souvislosti by se autorka mohla v ústní obhajobě soustředit na vztah mezi povinnostmi nediskriminace a využití práv a svobod zakotvených v

Úmluvě. Nabízí se například *East African Asians Case* (čl. 3) nebo *Jersild vs. Denmark* (čl. 10 (2), nebo čl. 17) či *Hilton vs. UK* (čl. 3).

- IV. Z hlediska formálního lze ocenit kvalifikovaný poznámkový aparát, jakož i celkově logické uspořádání práce do přehledných kapitol. Na požadované úrovni je i odborný jazyk i dobré literární zpracování textu.
- V. Otázky k zodpovězení při ústní obhajobě jsou uvedeny v posudku.
- VI. Práci doporučuji k ústní obhajobě.
- VII. Předběžně ji hodnotím stupněm „dobře“.

V Praze, 15.10.2014

Doc. Dr. S. Hýbnerová,
Vedoucí diplomové práce